

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Til samtlige ministerier m.v.

Dato: 16. september 2022
Sagsnr. 2015 - 170

Indberetning fra Rigsgovernmentet i Grønland

Polar Seafood har solgt sine russiske aktier

Polar Seafood har solgt sine aktier i et russisk datterselskab, som fiske- og skaldyrseksportøren har forsøgt af komme af med siden Ruslands invasion af Ukraine i slutningen af februar. Det er sket således, at virksomhedsgruppens danske koncern, Polar Seafood Denmark, har solgt sin ejerandel på 75 pct. i selskabet Polar Seafood Russia. Det russiske selskab er en af de største leverandører af fisk og skaldyr til det russiske marked. Selskabet har egen fabrik med et par hundrede ansatte og en egenkapital på et par hundrede mio. kr. Køberen er den russiske partner, medejer og direktør. Aftalen om handlen blev underskrevet af de to parter i august, og papirerne kom endeligt på plads i første halvdel af september. Selskabet har medvirket til dette køb gennem lån til direktøren.

Forslag om uran-afstemning afvist

Naleraq har stillet forslag om, at der afholdes en folkeafstemning om uranudvinding. Forslaget går konkret på, at der den 4. april 2023 skal holdes en vejledende folkeafstemning om ophævelse af Inatsisartutlov om forbud mod forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af uran m.v. Forslaget har været i offentlig høring hen over sommeren, men er blevet afvist fra dagsordenen af Formandskabet for Inatsisartut og vil derfor ikke blive behandlet på efterårssamlingen, som starter den 23. september.

USA støtter efteruddannelse af lærere

USAs regering tilbød i 2020 at afsætte 80 mio. kr. fra USAID, til civile projekter i Grønland. I 2021 underskrev Naalakkersuisut og USAs repræsentant i Grønland aftalen om pengene, hvor også de første midler blev givet til Fonden for Entreprenørskab Kalaallit Nunaat. Den seneste donation fra puljen er på 3,3 mio. kr. og skal gå til undervisningen i grønlandske skoler og være med fokus på at efteruddanne lærerne i innovation og entreprenørskab.

Royal Greenland lander næstbedste halvårsresultat nogensinde

Det selvstyrejede fiskeriselskab Royal Greenland har netop offentliggjort sin halvårsrapport som viser et overskud på 96 mio. kr. for årets første seks måneder. I første halvår trak Royal Greenland sig fra det russiske marked, efter at Rusland invaderede Ukraine. Det har betydet en nedgang i salget på 1.600 tons skaldrejer, men denne modsvares af en meget positiv udvikling i Skandinavien og Kina. Grafen viser udviklingen i det halvårslige resultat samt omsætning siden 2018:

Tidligere i år blev det meldt ud, at mangeårig direktør i Royal Greenland, Mikael Thinghuus ville stoppe. Mikael Thinghuus stopper ved udgangen af september måned, hvorefter CFO Nils Duus Kinnerup konstitueres som administrerende direktør, indtil en permanent afløser begynder.

Lukning af fødested

Det grønlandske sundhedsvæsen har på grund af rekrutteringsproblemer af kirurger med de rette kompetencer været nødt til at lukke endnu et fødested. Det betyder konkret, at kvinder fra Sydgrønland og Region Disko skal rejse til Nuuk for at føde. Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Familier og Sundhed Mimi Karlsen siger: *"Jeg har stor forståelse for den usikkerhed ændringen kan medføre hos de berørte familier. Det er samtidig vigtigt at huske, at kravene til et fødselsberedskab er fastsat for at sikre moderen og barnets sikkerhed under og efter fødslen"*. Oppositionspolitiker Anna Wangenheim fra Demokraterne citeres på KNR for at sige *"vi er tæt på et velfærdskollaps"*. Traditionelt har Grønland haft fokus på arbejdskraft fra Danmark og de øvrige nordiske lande, men Anna Wangenheim mener, at det er nødvendigt at se på andre muligheder og siger videre: *"Jeg mener, at cubanerne har en kapacitet af sundhedspersonale, som vi kan gøre brug af"*.

Transparency International Greenland efterlyser mere gennemsigtighed

Transparency International Greenland (TIG) efterlyser mere gennemsigtighed fra Naalakkersuisut i forbindelse med udskiftning i bestyrelsesposter. TIG opfordrer Naalakkersuisut til at efterleve sine egne krav om at fremlægge en oversigt over direktions- og bestyrelsesmedlemmers kompetencemæssige baggrund. TIG har konstateret, at der er sket en udskiftning af formænd og bestyrelsesmedlemmer i flere af selvstyrets aktieselskaber uden transparens. Formanden for TIG, Karen Heilmann Lennert udtaler til KNR: *"Vi kan bare konstatere, at der har været udskiftninger på bestyrelsesposter, hvor vi har tænkt, hvordan er det sket: Hvad er det for nogle formelle kompetencer, man har set hos de kandidater, man har valgt at tage ind?"* TIG mener at det er vigtig viden for offentligheden, fordi de nyudnævnte kandidater får ansvar for en stor virksomhed med mange samfundsmidler forbundet med det.

Arktiske parlamentarikere til møde i Nuuk

24 politikere fra syv arktiske lande, Canada, Finland, Island, Norge, Sverige, USA og Grønland har været i Nuuk til politisk topmøde om samarbejde og politik i Arktis. På baggrund af mødet blandt de arktiske parlamentarikere vil der blive udformet en række anbefalinger til arktiske regeringer om de udfordringer, muligheder og løsninger Arktis står overfor. Borgmester i Kommuneqarfik Sermersooq

Avaaraq S. Olsen, børnetalsmand Aviâja Egede Lyngé, ICC-formand Sara Olsvig og den danske udenrigsminister Jeppe Kofod var blandt oplægsholderne til topmødet.

Julie Præst Wilche

Rigsombudsmand